

1
A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete

Az ügy száma: Mfv.II.10.333/2017/5.

A tanács tagjai: . Stark Marianna a tanács elnöke
é dr. Csernay Krisztina előadó bíró
. Tanczos Rita bíró

A felperes:

Az alperes:

Az alperes képviselője:

A per tárgya: közigazgatási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.453/2016/6.

Rendelkező rész

A Kúria a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.453/2016/6. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 30.000 (harmincezer) forint elsőfokú és 70.000 (hetvenezer) felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] A felperes 1993. január 11-e és 2016. április 4-e között a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál állt kormányzati szolgálati jogviszonyban. Jogviszonyának megszüntetését követően 2016. április 6-án a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatalánál álláskeresői ellátás megállapítása iránt terjesztett elő kérelmet. Igazolta, hogy a kérelem előterjesztését megelőző négy naptári negyedévben 12 hónapon keresztül folyamatosan rendelkezett

munkaerő-piaci járulékalapot képező jövedelemmel, amelynek összege a foglalkoztató igazolása szerint 2.712.601 forint volt.

- [2] A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatala a 2016. április 18-án kelt HB-03/FOGL/025451-4/2016. számú elsőfokú határozatával a felperes részére 2016. április 6-ától 90 nap időtartamra napi 3700 forint álláskeresési járadékot állapított meg és elrendelte annak folyósítását.
- [3] A felperes fellebbezése alapján eljáró alperes mint másodfokú közigazgatási szerv a 2016. június 17-én meghozott HB/09-FOGL/001920-1/2016. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Határozatának indokolásában megállapította, hogy a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) 26. §-ának (5) bekezdése az álláskeresési járadék napi összegét a (4) bekezdés alapján meghatározott járadékalap 60 %-ában, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összegben határozza meg. Utalt arra, hogy a kérelem benyújtásakor a felperes munkaerő-piaci járulékalapján számított álláskeresési járadéka a jogosultság kezdő napján hatályos 111.000 forint minimálbér összegét meghaladta, ezért az elsőfokú közigazgatási szerv a felperes részére az álláskeresési járadék napi összegét a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegének figyelembevételével 3700 forintban állapította meg.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [4] A felperes a keresetében a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatát kérte. Álláspontja szerint az álláskeresési járadék napi összege jogszerűtlenül került megállapításra. A volt munkáltatója által kiadott igazolás szerint 12 havi járulékalapot képező jövedelme 2.712.601 forint volt, ezért az álláskeresési járadék napi összege 5425 forint lett volna, nem pedig 3700 forint. A felperes arra is hivatkozott, hogy a kötelező legkisebb munkabér és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 454/2015. (XII.29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) szerint az alperesnek a garantált bérminimum összegét 129.000 forintot kellett volna figyelembe vennie. Azt is panaszolta, hogy az álláskeresési járadék folyósításának megszüntetését követően az alperes nem állapított meg részére álláskeresési segélyt.
- [5] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes részére járó álláskeresési járadék összegét az Flt. rendelkezései alapján a 111.000 forint minimálbér 30-ad részében állapították meg. Álláspontja szerint a garantált bérminimum összege semmiképpen nem vehető figyelembe, mivel az Flt. 26. §-ának (5) bekezdése az álláskeresési járadék napi összegének felső határaként a kötelező legkisebb munkabér napi összegét rendeli alkalmazni.

A jogerős ítélet

- [6] A Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az 1.M.453/2016/6. számú ítéletével az alperes 2016. június 17-én meghozott HB/09-FOGL/001920-1/2016. ügyiratszámú másodfokú határozatát a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatala által 2016. április 18-án meghozott HB-03/FOGL/025451-4/2016. ügyiratszámú elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú közigazgatási határozatot hozó szervet új eljárásra kötelezte.
- [7] Ítéletének indokolásában az Flt. 26. §-ának (4) bekezdése alapján megállapította, hogy az egy napra járó álláskeresői járadék számításának alapja az Flt. 26. § (1) és (3) bekezdésében meghatározott összeg 30-ad része. Az Flt. 26. §-ának (5) bekezdése az álláskeresői járadék napi összegét a járadékalap 60 %-ában, legfeljebb azonban a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összegben állapítja meg. A felek egyező előadása alapján megállapította, hogy a felek között nem volt vitás, hogy a felperes álláskeresői járadéka napi összegének alapja 7535 forint volt, amelynek 60 %-a 4521 forint. Az Flt. 26. §-ának (5) bekezdése azonban az álláskeresői járadék napi összegének felső határát is megállapítja és úgy rendelkezik, hogy az a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összeg. A perbeli esetben a hatályos rendelet 2. §-ának (1) bekezdése szerint 2016. január 1-jétől a minimálbér havi bér alkalmazása esetén 111.000 forint volt, heti bér alkalmazása esetén 25.550 forint, míg napibér alkalmazása esetén 5110 forint.
- [8] A közigazgatási és munkaügyi bíróság álláspontja szerint az Flt. nem tartalmaz olyan utaló szabályt, amely azt írná elő, hogy a napi összeg meghatározásakor a kötelező legkisebb munkabér havi bér tekintetében megállapított 111.000 forint összegét kellene az Flt. 26. §-ában rögzített számítási mód analóg alkalmazásával 30-al osztani.
- [9] Magyarország Alaptörvényének 28. cikkében foglaltak alkalmazásával - figyelembe véve az Flt. 26.§-ához tartozó Kommentár megállapítását is - a közigazgatási és munkaügyi bíróság arra a megállapításra jutott, hogy helyes jogértelmezés szerint az Flt. 26. §-ának (5) bekezdésében foglalt „napi összeg” kifejezés kizárólag a rendelet napibér fogalmával azonos tartalmú, csak azzal feleltethető meg teljes mértékben. Ezért a jogerős ítélet szerint a 2016. évi kérelmek tekintetében az álláskeresői járadék napi összege felső korlátjaként 5110 forintot kellett figyelembe venni.
- [10] Mindezek alapján megállapította, hogy az első- és másodfokú közigazgatási határozatok jogszabálysértőek, ezért azokat hatályon kívül helyezte és az elsőfokú határozatot hozó szervet új eljárásra kötelezte. Előírta, hogy az új eljárásban az elsőfokú közigazgatási hatóságnak a rendeletben foglalt 5110 forintos felső határ figyelembevételével kell megállapítania a felperes álláskeresői járadékának napi összegét, valamint rendelkeznie kell a különbözet kifizetéséről.

A felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem

- [11] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását, valamint a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Utalt arra, hogy az Flt. 2011. augusztus 31-éig hatályos 26. § (5) bekezdése az álláskeresői járadék napi összegének felső határaként a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegének 120 %-át határozta meg. A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Módosító törvény) 7. §-a állapította meg az Flt. 26. § (5) bekezdésének jelenleg is hatályos szövegét. A Módosító törvény indokolása rámutatott arra, hogy a változás az álláskeresői ellátó rendszerének átalakítását célozza, többek között a járadék összegének felső határa a kötelező legkisebb munkabér 120 %-a helyett a kötelező legkisebb munkabérnek megfelelő összeg lesz. Az indokolás tehát alátámasztja, hogy az álláskeresői járadék felső határa a kötelező legkisebb munkabérnek megfelelő összeg, így az álláskeresői járadék napi összegének meghatározásakor a kötelező legkisebb munkabér összegét 30-al kell osztani. Amennyiben a bíróság ítélete szerinti, a napibér alkalmazása során irányadó minimálbér lenne az álláskeresői járadék összegének felső határa, az álláskeresői járadék havi összege meghaladná a kötelező legkisebb munkabér összegét, figyelemmel arra, hogy az álláskeresői járadék naptári napra, nem pedig munkanapra jár. Ez az álláspont pedig ellentétes lenne a jogalkotó azon szándékával, hogy az álláskeresői járadék maximális összege ne haladja meg a kötelező minimálbér összegét.
- [12] Az alperes hivatkozott arra, hogy az Flt.-ben az álláskeresői járadék napi maximális összegének meghatározásakor a minimálbér napi összege, a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 454/2015.(XII.29.) Korm. rendeletben pedig napibér alkalmazása esetén irányadó minimálbér meghatározása szerepel. Az alperes érvelése szerint a két fogalom - rendeltetését figyelembe véve - nem feleltethető meg egymásnak. A napibér alkalmazása esetén irányadó minimálbér a munkavállaló munkájának ellenértéke, amely minden munkavégzési napra jár, az álláskeresői járadék pedig naptári napra fizetendő ellátás. Hivatkozott továbbá a jogerős ítélettel ellentétes joggyakorlatra is.
- [13] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében „a felülvizsgálati kérelem elutasítását” kérte.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [14] A felülvizsgálati kérelem a következők szerint megalapozott.
- [15] A perben eljáró bíróságnak abban a jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy az Flt. 26. § (5) bekezdése szerinti álláskeresői járadék összegének felső korlátjaként - amelyet a jogszabály a

kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összegben határoz meg - a megállapításkor hatályos minimálbér havi összege 30-ad részét, vagy pedig a Kormányrendeletben ugyancsak meghatározott, a napibér alkalmazása esetére meghatározott kötelező legkisebb munkabér összegét kell figyelembe venni.

- [16] A bíróság az Alaptörvény 28. cikke szerint a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezi. Ebből következően a „kötelező legkisebb munkabér napi összege” fogalom értelmezése körében nem volt mellőzhető a jogalkotói akaratot figyelembe vevő teleológikus értelmezés.
- [17] Az Flt. 26. §-ának rendelkezései alapján az nem volt vitatott, hogy az álláskeresési járadék naptári napokra kerül megállapításra, számításának alapját pedig az álláskeresőnek az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben elért jövedelme képezi. Az álláskeresési járadék felső határát azonban a jogalkotó korlátozta, annak mértéke legfeljebb a kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összeg lehet.
- [18] A jogalkotó évente emelkedő összegben határozza meg a kötelező legkisebb munkabér összegét, annak mértékét a havi összeg mellett - figyelemmel a rövidebb tartamú munkavégzésekre is - heti, napi és órabérben is meghatározza. E meghatározott összegek számításának alapja azonban minden esetben a havi minimálbér összege, annak munkanapokkal, illetve havi munkaórákkal osztott eredménye. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében helytállónan utalt arra, hogy a jogalkotó szándéka az Flt. 26.§ (5) bekezdése szerint az volt, hogy az álláskeresési járadék napi összege 2011. augusztus 31-ig ne haladja meg a kötelező legkisebb munkabér napi összegének 120%-át, ezt követően pedig annak 100%-át. Az elsőfokú bíróság által alkalmazott számítás alapján azonban a felső határ mértéke a havi 111.000 forint havi minimálbérrel szemben havi 153.300 forintot eredményezne.
- [19] Az alperes perben kifogásolt határozata ezért helytállónan határozta meg az egy naptári napra eső álláskeresési járadék összegét az egy naptári napra számított havi minimálbér 30-ad részében, vagyis 3.700 forintban.
- [20] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a felperes keresetét elutasította.

Záró rész

- [21] A pervesztes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költségének, valamint az elsőfokú és felülvizsgálati eljárás illetékének megfizetésére.
- [22] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. január 24.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay
Krisztina s.k. előadó bíró,
Dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző